

ที่ สศ ๐๐๐๑/ ๒๑๒๕

สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
๑๒๐ ม.๓ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๒ และ ๓
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๕

๒๑ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การพัฒนากีฬามวลชน
ของประเทศไทย

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน ๑ ชุด

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคณะทำงานการกีฬา และนันทนาการ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ด้านการกีฬาและนันทนาการ เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนสังคมไทย ให้อยู่บนพื้นฐานของสังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน ตามแนวทางของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้เสนอแนวทางให้รัฐบาลส่งเสริมและสนับสนุนด้านการกีฬาและ นันทนาการ เพื่อให้สังคมทุกระดับตระหนักถึงความสำคัญของการเล่นกีฬาและนันทนาการเพื่อแก้ปัญหาของ สังคมไทยทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่สังคมไทยกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน จึงได้ดำเนินการศึกษาเพื่อจัดทำ ความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่อง การพัฒนากีฬามวลชนของประเทศไทย เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๔ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ได้พิจารณาผลการศึกษาของคณะทำงานการกีฬา และนันทนาการ ในประเด็นดังกล่าว มีมติเห็นชอบให้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะเรื่อง การพัฒนากีฬามวลชนของประเทศไทย ต่อคณะรัฐมนตรี โดยมีสาระสำคัญของความเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑.๑ ด้านการพลศึกษา

๑) รัฐบาลต้องกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ ให้ทุกคนในชาติมีสุขภาพร่างกาย แข็งแรงและมีจิตใจดี โดยใช้กีฬาและนันทนาการเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน

๒) รัฐบาลต้องส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจด้านการกีฬาและ นันทนาการ โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เพราะผลจากการส่งเสริมและสนับสนุนดังกล่าวนี้ จะนำไปสู่ การพัฒนาด้านอารมณ สังคม ฝึกทักษะและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

๓) รัฐบาลต้องเพิ่มบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ เช่น ครูพลศึกษา ผู้นำ กีฬาและนันทนาการ ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางอย่างแท้จริง เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้สามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้ มาตราฐานแก่เยาวชนและประชาชน อันจะก่อให้เกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อีกมิติหนึ่ง

๑.๒ ด้านการกีฬา

๑) รัฐบาลต้องกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยใช้การกีฬาและ นันทนาการขับเคลื่อนสังคม รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมผ่านสื่อทุกประเภทเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการ พัฒนาในทุกภาคส่วนของสังคม

๒) รัฐบาลต้องกำหนดเป็นนโยบายหลักให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา กระทรวงศึกษา กระทรวงสาธารณสุข ส่วนราชการจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมและสนับสนุนกีฬาและนันทนาการอย่างจริงจัง โดยเฉพาะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดเป็นข้อบังคับหรือเทศบัญญัติของท้องถิ่นในการสนับสนุนกีฬามวลชนและการออกกำลังกายของประชาชนในพื้นที่ พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดเพื่อสามารถติดตามและประเมินผลความสำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓) รัฐบาลต้องส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม ทั้งในมิติชนิดกีฬา พื้นที่ ทั้งในส่วนกลางส่วนภูมิภาค อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เนื่องจากเป็นช่องทางที่เชื่อมต่อการพัฒนาจากระดับพื้นฐานมวลชน ให้สูงขึ้นต่อไป

๔) รัฐบาลต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนากีฬาอาชีพ อย่างจริงจัง เพราะโลกในปัจจุบันและอนาคต ได้มีวิวัฒนาการในการพัฒนาส่งเสริมกิจกรรม กีฬาและนันทนาการจนถึงระดับอาชีพ บุคลากรที่เกี่ยวข้องรวมทั้งอุตสาหกรรมหลายชนิด ต่างได้รับ ประโยชน์อย่างมหาศาลต่อกิจกรรมกีฬาอาชีพ ทั้งในด้านรายได้ ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและเกียรติภูมิชื่อเสียงของแต่ละประเทศ

๕) รัฐบาลต้องสร้างและส่งเสริมบุคลากรรุ่นใหม่ให้มีจิตสำนึก มีคุณธรรมและจริยธรรม มีน้ำใจนักกีฬาจนเป็นวิถีชีวิต โดยใช้กีฬาและนันทนาการเป็นเครื่องมือ สามารถปฏิบัติได้อย่างยั่งยืน

๖) รัฐบาลต้องกำหนดให้ศาสตร์ด้านการกีฬาและนันทนาการ เป็นศาสตร์แห่งการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม โดยกำหนดให้สถานศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และท้องถิ่น ชุมชนหันมาใส่ใจรณรงค์กิจกรรมดังกล่าวให้อยู่บนพื้นฐานของการมีคุณธรรมและจริยธรรม

๑.๓ ด้านนันทนาการ

รัฐบาลต้องให้การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชากรทุกระดับ รวมถึงผู้สูงอายุ ให้เป็นประชากรที่มีคุณค่าของประเทศ โดยการพัฒนาทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิตอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ให้ได้รับการดูแล ด้านสุขภาพ และสมรรถภาพให้สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้เป็นอย่างดี

๑.๔ ด้านสังคม

๑) รัฐบาลต้องกำหนดให้มีแผนพัฒนากีฬาและนันทนาการระดับชาติ โดยผนวกประเด็นการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ไว้ในทุกกิจกรรมของแผนฯ

๒) รัฐบาลต้องลงทุนในกิจกรรมการกีฬาและนันทนาการสำหรับประชาชนทุกเพศ ทุกวัยและทุกกลุ่มให้สามารถเข้าถึงหรือมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อใช้กิจกรรมที่มีประโยชน์นี้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัวและสังคมให้เป็นสังคมที่เข้มแข็งและสร้างจิตสำนึก ให้เห็นถึงความสำคัญของการพลศึกษา กีฬาและนันทนาการเพื่อสร้างสังคมให้มีคุณธรรม จริยธรรม อย่างแท้จริง

๓) รัฐบาลต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคธุรกิจเอกชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการลงทุนในกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ โดยรัฐให้การส่งเสริมเอกชนเหล่านี้เป็นกรณีพิเศษ เช่น มาตรการทางภาษี เป็นต้น

๑.๕ ด้านโครงสร้างการจัดการ

๑) รัฐบาลต้องกำหนดให้มีหน่วยงานตรวจสอบติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านกิจกรรม กีฬาและนันทนาการ ของทุกหน่วยงานให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม ให้มีประสิทธิผลและมีความโปร่งใสตรวจสอบได้อย่างแท้จริง

๒) รัฐบาลต้องมีมาตรการในการตรวจสอบติดตามโรงเรียนและสถาบันทางการศึกษา ให้ความสำคัญและดำเนินกิจกรรมกีฬาและนันทนาการให้ทุกคนมีโอกาสในการพัฒนาตนในกิจกรรมกีฬาและนันทนาการอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

๒. ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการ

๒.๑ การผลักดันระดับยุทธศาสตร์

๑) รัฐบาลต้องผลักดันให้แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ที่กำลังจะประกาศใช้) สามารถขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจัง

๒) รัฐบาลต้องกำหนดให้การกีฬาเป็นหนึ่งในนโยบายหลักของแต่ละจังหวัด

๓) รัฐบาลต้องบรรจุหลักสูตรด้านการ กีฬาและนันทนาการในการเรียนการสอนทุกระดับอย่างเพียงพอ เพื่อเป็นการมุ่งสร้างให้เยาวชน ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย มีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดี มีความฉลาดทางอารมณ์อันเป็นการสร้างเสริมความคิดที่สร้างสรรค์และทำให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้ผ่อนคลายในภาวะการณ์ที่เต็มไปด้วยความตึงเครียดของสังคมทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ

๔) รัฐบาลต้องมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องจัดสรรบุคลากรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้าน กีฬาและนันทนาการ อย่างเต็มที่และเพียงพอเพื่อให้ศาสตร์ดังกล่าวได้รับการพัฒนาและได้รับการเผยแพร่ให้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตอีกมิติหนึ่งอย่างชัดเจน

๒.๒ ระดับปฏิบัติการ

๑) รัฐบาลต้องจัดให้มีคณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติเพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการกำกับ ดูแลและสนับสนุนการปฏิบัติงานตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบและสัดส่วนของคณะกรรมการฯ ไม่มากเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานและมีภารกิจครอบคลุมถึงท้องถิ่น

๒) รัฐบาลต้องผลักดันให้การเล่นกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ กลายเป็นวิถีชีวิตประจำวันของประชาชนทุกระดับ โดยมีหน่วยงานระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการรองรับ ด้านแผนงาน โครงการและงบประมาณเชิงบูรณาการอย่างต่อเนื่องเต็มที่ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๓) รัฐบาลต้องจัดให้มีและเพิ่มศักยภาพของสถาบันพัฒนาบุคลากรทางการกีฬา ระบบการฝึกซ้อมและการผลิตนักกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการ โดยพัฒนาองค์ความรู้ การวิจัยและการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการกีฬา เพื่อสนับสนุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของนักกีฬา

๔) รัฐบาลต้องเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักด้านการกีฬา ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคี เครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยพัฒนาระบบการบริหารจัดการการกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการแบบบูรณาการในทุกระดับและพัฒนาองค์ความรู้ การบริหารจัดการการกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการ รวมทั้งจัดทำระบบฐานข้อมูลด้านการกีฬาและออกกำลังกายที่ครอบคลุมน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน

๕) รัฐบาลต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์กีฬาเพื่อสนับสนุนการเล่นกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการ โดยการกำหนดมาตรฐาน พัฒนา ปรับปรุง บำรุงรักษา เพิ่มมูลค่าโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่และสนับสนุนให้มีโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์กีฬา จัดสถานที่ออกกำลังกายให้ทั่วถึง

และเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนและส่งเสริมการออกกำลังกายและนันทนาการในระดับมาตรฐานสากล

๖) รัฐบาลต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถเข้ามาลงทุนในธุรกิจด้านกีฬาเพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาให้ขยายตัวและก้าวหน้ายิ่งขึ้น

๗) รัฐบาลต้องจัดให้มีการพัฒนาการกีฬาและนันทนาการอย่างครอบคลุมต่อเนื่องเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์จังหวัด ท้องถิ่นและมียุทธศาสตร์พัฒนาการกีฬา ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีศูนย์การท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการจังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในการประสานการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

๘) รัฐบาลต้องพัฒนาการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการให้องค์ความรู้ด้านการกีฬาและส่งเสริมให้มีอาสาสมัครการกีฬาระดับตำบล

๙) รัฐบาลต้องจัดให้มีผู้นำกิจกรรมการออกกำลังกายในท้องถิ่นชุมชน เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กร ชุมชนและเครือข่ายการกีฬา พร้อมให้องค์ความรู้ด้าน การเล่นกีฬา การดูกีฬาและการสร้างวัฒนธรรมการเล่นกีฬาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต

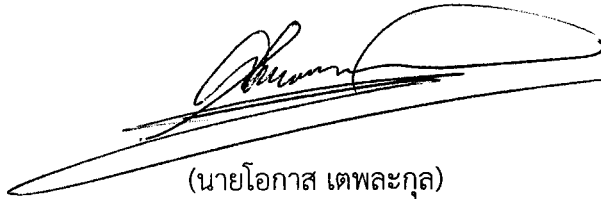
๑๐) รัฐบาลต้องจัดให้มีมหาวิทยาลัยกีฬาแห่งชาติกระจายตัวไปทุกภูมิภาคเพื่อรองรับการขยายตัวด้านการกีฬาและนันทนาการของชาติ

๑๑) รัฐบาลต้องจัดให้มีศูนย์กีฬาและนันทนาการอย่างครบวงจรทั่วทุกภูมิภาค

(รายละเอียดความเห็นและข้อเสนอแนะตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากผลการพิจารณาเป็นประการใด ขอให้โปรดแจ้งให้ทราบในโอกาสแรกด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายโอกาส เทพละกุล)

ประธานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักกิจการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๒๑๕ ๐ ๒๑๔๑ ๓๑๘๔

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๗๑๔-๕

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ
สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง การพัฒนากีฬามวลชนของประเทศไทย

๑. **ความเป็นมา หลักการและเหตุผล**

ปัจจุบัน องค์กรด้านสาธารณสุขของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้สนับสนุนให้มีการใช้กีฬานันทนาการ และการออกกำลังกายเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อเสริมสร้างสุขภาพส่วนบุคคล ความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยได้อาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมจากหลากหลายภาคส่วน การสร้างเครือข่ายของชุมชน รวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชน ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม รับผิดชอบต่อสังคม เคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น เพื่อเป็นรากฐานให้สังคมมีความเข้มแข็งผ่านกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ในขณะที่ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีขึ้นเพื่อรองรับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ประชาชนวัยทำงานใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการประกอบภารกิจตามหน้าที่อาชีพรองานที่เป็นความรับผิดชอบ เป็นเหตุให้ขาดการเอาใจใส่ดูแลสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือขาดการออกกำลังกายอย่างเพียงพอ ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพตามมาโดยมีแนวโน้มว่าคนไทยมีความเสี่ยงเป็นโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ และหลอดเลือดสมอง ประมาณ ๑๐ ล้านคน ทำให้รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมาก เพื่อการลงทุนด้านสาธารณสุขและการรักษาความเจ็บป่วยจากโรคเรื้อรังเหล่านั้น

จากข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข ระบุว่าขาดการออกกำลังกายอย่างเพียงพอ เป็นสาเหตุหลักของการเกิดโรคเรื้อรังได้แก่ โรคอ้วน โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง เป็นภาระสุขภาพที่รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการดูแลรักษา ซึ่งมีข้อมูลค่ารักษาแต่ละโรคดังนี้

๑. โรคเบาหวาน จะต้องเสียค่ารักษาประมาณ ๔๗,๕๙๖ ล้านบาทต่อปี
๒. โรคความดันโลหิตสูง จะต้องเสียค่ารักษาประมาณ ๗๙,๒๖๓ ล้านบาทต่อปี
๓. โรคหัวใจ จะต้องเสียค่ารักษาประมาณ ๒,๗๔๘ ล้านบาทต่อปี
๔. โรคหลอดเลือดสมอง จะต้องเสียค่ารักษาประมาณ ๒๐,๖๓๒ ล้านบาทต่อปี

โดยภาพรวมภายใต้หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ประกันสังคม และสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการและครอบครัว หากประมาณการคนไทยป่วยจาก ๕ โรค รวม ๑๘.๒๕ ล้านคนต่อปี ที่ต้องมารับบริการที่สถานพยาบาล และจะต้องเสียค่ารักษาพยาบาลประมาณ ๓๓๕,๓๕๙ ล้านบาทต่อปี คิดเป็น ๒.๙๔ % ของ GDP

๑ แผนยุทธศาสตร์สุขภาพวิถีชีวิตไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๖๓ กระทรวงสาธารณสุข

การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย รวมทั้งการกำหนดนโยบาย สาธารณะที่เอื้อต่อการสนับสนุนกีฬาและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับท้องถิ่น จึงเป็นยุทธศาสตร์สำคัญและสอดคล้องกับการดำเนินการสาธารณสุขแนวใหม่ ที่เน้นการป้องกัน ไม่ให้เกิดโรคมามากกว่าการรักษา ถือเป็นการลงทุนน้อยแต่มีความคุ้มค่าสูง

การพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า ขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาคน และสังคมให้มีคุณภาพ การพัฒนาให้ประชาชนมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกาย และจิตใจปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ สามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดในการพัฒนาการกีฬาให้มีความเจริญก้าวหน้า และการบริหารจัดการ นันทนาการแห่งชาติจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะทำให้ประชาชนได้ออก กำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อส่งเสริมสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจแล้ว ความเจริญด้านการกีฬาและ นันทนาการ ยังเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเจริญก้าวหน้าของประเทศด้วย ทั้งด้านสุขภาพของคนใน สังคมและความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ

แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติทุกฉบับ ได้ระบุให้มียุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาครอบคลุมทุก มิติ คือ ๑) กีฬาขั้นพื้นฐาน ๒) กีฬาเพื่อมวลชน ๓) กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ และ ๔) กีฬาเพื่อการ อาชีพ ซึ่งใน ๒ ยุทธศาสตร์แรกถือได้ว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นมิติกีฬาที่มี เป้าประสงค์เพื่อจะใช้กีฬาเป็นเครื่องมือในการสร้างเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิต ตลอดจนปลูกฝัง ค่านิยมที่เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคมไทย โดยมีประชากรทุกกลุ่มวัย ซึ่งเป็นประชากร ส่วนใหญ่ของประเทศจำนวนกว่า ๖๐ ล้านคนเป็นผู้รับประโยชน์ แต่การดำเนินการที่ผ่านมาภายใต้ การกำกับขององค์กรของรัฐ ทั้งการกีฬาแห่งประเทศไทย และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ยัง ไม่สามารถตอบสนองยุทธศาสตร์กีฬาขั้นพื้นฐาน และกีฬาเพื่อมวลชน ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา การกีฬาแห่งชาติได้

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่ายุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐาน และกีฬา เพื่อมวลชน ซึ่งมุ่งเน้นประโยชน์จากการใช้กีฬาเป็นเครื่องมือเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ และพัฒนา คุณภาพของประชาชน เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วน โดยต้องจัดดำเนินการให้ ประชาชนสามารถเข้าถึงการบริการสาธารณะ ด้านการกีฬาและนันทนาการอย่างทั่วถึง

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคณะทำงานการกีฬาและนันทนาการ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของ การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ด้านการกีฬาและ นันทนาการ เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนสังคมไทย ให้อยู่บนพื้นฐานของสังคมที่มีความสุขอย่าง ยั่งยืน ตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับปัจจุบัน จึงได้เสนอแนวทาง ให้รัฐบาลส่งเสริมและสนับสนุนด้านการกีฬาและนันทนาการ เพื่อให้สังคมทุกระดับตระหนักถึง ความสำคัญของการเล่นกีฬาและนันทนาการเพื่อแก้ปัญหาของสังคมไทยทั้งในระยะสั้นและระยะ ยาวที่สังคมไทยกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน

๒. วิธีการศึกษาและการดำเนินงาน

เพื่อให้ได้มาซึ่งความเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านการกีฬาและนันทนาการ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนสังคมไทยไปสู่สังคมที่คนไทยมีความสุขและพละนาามัยที่ดี โดยวิธีการ ดังนี้

๑. สืบค้นข้อมูลจากงานวิจัย ประสานความร่วมมือจากนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งในองค์กรภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการด้านการกีฬาและนันทนาการ

๒. การศึกษาดูงานและประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับภูมิภาค เพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้กีฬาและนันทนาการ เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนสังคมไทย ดังนี้

๒.๑ การลงพื้นที่ศึกษาดูงาน และประชุมหารือเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในภาคเหนือ ณ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๙ - ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

๒.๒ การลงพื้นที่ศึกษาดูงาน และประชุมหารือเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในภาคกลาง ณ จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ ๒๕ - ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓

๒.๓ การลงพื้นที่ศึกษาดูงาน และประชุมหารือเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในภาคใต้ ณ จังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๗ - ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

๒.๔ การลงพื้นที่ศึกษาดูงาน และประชุมหารือเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ จังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดศรีสะเกษ เมื่อวันที่ ๗ - ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

๓. จัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้กีฬาและนันทนาการ เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนสังคมไทย เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

๔. จัดประชุมสัมมนาเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการกีฬา ทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมทั้งภาคประชาชน เมื่อวันอังคารที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ณ โรงแรมเรดิสัน กรุงเทพฯ

๕. รวบรวมข้อมูล เพื่อประมวลวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้องด้านการกีฬาและนันทนาการ เพื่อจัดทำร่างความเห็นและข้อเสนอ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓. สารระสำคัญและข้อวิเคราะห์

๓.๑. สารระสำคัญ

จากการสืบค้นข้อมูลงานวิจัย ประสานความร่วมมือจากนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ การลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงานในระดับภูมิภาค การจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) รวมถึงการจัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นและสะท้อนปัญหาความต้องการจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ที่สนใจในด้านการกีฬา และนันทนาการ ได้ข้อสรุปของประเด็นปัญหา ดังนี้

๓.๑.๑ ด้านการพลศึกษา

๑) ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพลศึกษาอย่างแท้จริง เนื่องจากขาดการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน ในสถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๒) ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนยังขาดแคลนบุคลากร (ครูพลศึกษา) งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ ในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการพลศึกษา เนื่องจากภาครัฐให้ความสำคัญด้านการพลศึกษาน้อย

๓.๑.๒ ด้านการกีฬา

๑) การกีฬาขั้นพื้นฐานทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอนยังมีน้อยเกินไป และท้องถิ่นชุมชนยังขาดการสนับสนุนอย่างจริงจัง เนื่องจากผู้กำหนดนโยบายระดับรัฐ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นำชุมชนท้องถิ่นต่างให้ความสำคัญเป็นลำดับรองเมื่อเทียบกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ

๒) การกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและเพื่อการอาชีพ เป็นไปเพื่อมุ่งเน้นชัยชนะอย่างเดียวโดยไม่ได้มีการปลูกฝังค่านิยมให้เป็นไปเพื่อสร้างคุณธรรม ความรัก ความสามัคคี ความมีน้ำใจและวินัยโดยแท้จริง

๓) การกีฬาเพื่อมวลชน การส่งเสริมการออกกำลังกายหรือการเล่นกีฬา เพื่อสุขภาพ รวมถึงการออกกำลังกายในชีวิตประจำวัน ที่ประชาชนทุกกลุ่มรวมทั้งบุคคลกลุ่มพิเศษ และผู้ด้อยโอกาสทั่วประเทศ ยังมีน้อย

๓.๑.๓ ด้านนันทนาการ

๑) ประชาชนยังไม่รู้จักและเข้าใจความหมายที่แท้จริงของคำว่า “นันทนาการ” ทำให้ประชาชนไม่ให้ความสำคัญกับด้านนี้ ทั้งที่จริงแล้วนันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่มนุษย์ เข้าร่วมด้วยความสมัครใจในยามว่างและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ส่วนรวมและเป็นกิจกรรมที่ไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณี ไม่ว่าจะเป็นการละเล่นต่างๆ ที่เป็น ประเพณีสืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ควรแก่การเผยแพร่ให้อารยชนได้รับรู้ ความไม่เข้าใจดังกล่าว จึงเป็นที่มาของการละเลยต่อการปลูกฝังกิจกรรมด้านนันทนาการที่จะเป็นพื้นฐานให้เกิด การพัฒนาทางด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา ควบคู่กับการส่งเสริมศาสตร์ด้านการพลศึกษา การกีฬา เพื่อให้เกิด การบูรณาการศาสตร์ ทั้ง ๓ สาขา

๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องละเลยต่อการให้การสนับสนุนกิจกรรม นันทนาการ เนื่องจากมองว่าเป็นกิจกรรมที่เป็นเพียงหน่วยย่อยของการพัฒนา เมื่อเทียบกับการ พัฒนาด้านอื่นๆ ไม่ว่าจะ เป็นเศรษฐกิจและสังคมในมิติอื่น ทั้งนี้ ถือเป็นการละเลยพื้นฐานการ พัฒนาที่สำคัญที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนและประชาชนที่ต้องให้ความสำคัญและหยิบยกมากำหนด เป็นนโยบายการพัฒนาให้เป็นรูปธรรม

๓.๑.๔ ด้านสังคม

๑) ปัญหาวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชนที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแส วัฒนธรรมตะวันตก

- ๒) ปัญหาเรื่องจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป คนในสังคมมีคุณธรรมและจริยธรรมน้อยลง
- ๓) ปัญหาเกี่ยวกับความคิดเห็นไม่ตรงกันเกิดความขัดแย้งของคนในสังคมซึ่งส่งผลต่อความมีเสถียรภาพในสังคม
- ๔) ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ อุปกรณ์ สถานที่ที่ได้มาตรฐาน งบประมาณสนับสนุน จากภาครัฐ ด้านการศึกษา และนันทนาการไม่เพียงพอ
- ๕) ปัญหาของประชาชนและหน่วยงานภาครัฐไม่เข้าใจถึงความสำคัญของการศึกษาและนันทนาการ ซึ่งสามารถแก้ปัญหาของสังคมได้
- ๖) ปัญหาการส่งเสริมการศึกษาและนันทนาการที่ขาดประสิทธิภาพ และความต่อเนื่อง

๓.๑.๕ ด้านโครงสร้างการจัดการ

- ๑) หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกีฬาและนันทนาการมีการบริหารจัดการที่ซ้ำซ้อน ไม่มีเอกภาพในการตัดสินใจ
- ๒) กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ด้านการศึกษาและนันทนาการมีข้อบกพร่องต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้ทันต่อบริบทของสังคม
- ๓) ไม่มีหน่วยงานติดตามประเมินผลการดำเนินงาน กิจกรรม ด้านกีฬาและนันทนาการ ที่ชัดเจน
- ๔) องค์กรรัฐบาลไม่ให้การสนับสนุนภาคเอกชน ในการลงทุนด้านการกีฬาและนันทนาการเท่าที่ควร

๓.๒. ข้อวิเคราะห์

ด้วยเหตุที่สังคมไทยยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากการกีฬาและนันทนาการ จึงทำให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนรวมถึงภาคประชาสังคมขาดความเอาใจใส่ในการส่งเสริมในกิจกรรมดังกล่าว กอปรกับกับอิทธิพลของชาติตะวันตกที่หลังไหลเข้าสู่ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ล้วนแล้วแต่ไม่สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตแบบไทย ทำให้สังคมไทยต้องได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น มาตรการด้านการกีฬา และนันทนาการจึงเป็นพลังในการขับเคลื่อนให้สังคมก้าวข้ามผ่านวิกฤตต่างๆ ไปได้ด้วยดี เพราะกีฬาและนันทนาการทำให้คนมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ และรู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังทำให้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง อันเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นในสังคม ถูกขจัดออกไปได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้การกีฬาและนันทนาการยังเป็นกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดพลังสร้างสรรค์ในมิติของการส่งเสริมและสร้างความสมานฉันท์ ดังนั้น หากพิจารณาเพื่อให้เกิดความครอบคลุมทุกมิติของการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น การกีฬาและนันทนาการ จึงเป็นทางเลือกหลักที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อขับเคลื่อนให้ประเทศชาติเข้าสู่สภาวะปกติตามวิถีชีวิตไทย

จึงวิเคราะห์ปัจจัยเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากีฬา เพื่อมวลชนดังนี้

๑) ผลักดันให้การเล่นกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการเป็นวิถีชีวิตของประชาชนทุกระดับให้เป็นวาระแห่งชาติ โดยมีแผนงาน โครงการ และงบประมาณเชิงบูรณาการรองรับอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีคณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติ ในการกำหนดนโยบายมาตรการ กำกับ ดูแล และสนับสนุนการบูรณาการปฏิบัติงานตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักด้านการกีฬา ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคีเครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยพัฒนาระบบการบริหารจัดการการกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการแบบบูรณาการในทุกระดับ

๓) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์กีฬา เพื่อสนับสนุนการเล่นกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการ มีการกำหนดมาตรฐาน พัฒนา ปรับปรุง บำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่และสนับสนุนให้มีโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์กีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการในระดับท้องถิ่นทั่วประเทศ

๔) พัฒนาการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้องค์ความรู้ด้านการจัดการกีฬามวลชน และ กีฬานันทนาการ และส่งเสริมให้มีอาสาสมัครการกีฬาระดับตำบล

๕) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กร ชุมชน และเครือข่ายการกีฬา ให้องค์ความรู้ด้านการเล่นกีฬา การดูกีฬา และการสร้างวัฒนธรรมการเล่นกีฬาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต

จากข้อมูลบริบทการกีฬาในสังคมไทยดังกล่าวข้างต้น เมื่อนำเข้ามาสู่การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด พบว่ามีประเด็นสำคัญดังนี้

จุดแข็ง

๑) มีองค์ความรู้เชิงเทคนิค และ กระบวนการ ในการดำเนินงานส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาในยามว่าง

๒) มีภาคี เครือข่าย ที่มีศักยภาพสูง และพร้อมปฏิบัติการ และให้การสนับสนุน กระบวนการดำเนินงานอยู่ทั่วประเทศ

๓) มีองค์ประกอบ และโครงสร้าง ในการบริหารจัดการแผน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมทางกาย การออกกำลังกาย และกีฬาเพื่อสุขภาพ ที่มีบุคลากรมาจากพื้นฐานความรู้ที่หลากหลายและจำเป็นต่อการพัฒนางาน

๔) มีระบบและกลไกสนับสนุนกระบวนการดำเนินงานที่ยืดหยุ่น และมีประสิทธิภาพ

จุดอ่อน

- ๑) ขาดระบบและกลไกการติดตามการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ
- ๒) ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานกับภาคียุทธศาสตร์ ส่งผลให้ขาดโอกาสการพัฒนาศักยภาพ ให้กับภาคียุทธศาสตร์เหล่านั้น
- ๓) ขาดการวางน้ำหนักที่เหมาะสมในการสนับสนุนกีฬาขั้นพื้นฐาน และกีฬาเพื่อมวลชน เมื่อเปรียบเทียบการสนับสนุนกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและกีฬาเพื่อการอาชีพ
- ๔) ขาดงานวิจัยทั้งที่เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาสถานการณ์เฉพาะช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งในภาพกว้าง และการวิจัยเพื่อติดตามผลระยะยาว เพื่อใช้เป็นฐานความรู้ในการขับเคลื่อน การดำเนินงานเพื่อการส่งเสริมกีฬาทั้งระบบ
- ๕) ขาดฐานข้อมูลผู้ออกกำลังกาย และผู้เล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ/กีฬาเพื่อนันทนาการระดับประเทศ ที่สามารถเปรียบเทียบกับนานาชาติได้

โอกาส

- ๑) มีความตื่นตัวและตระหนักถึงภัยคุกคามในระดับสากล จากโรคอันเนื่องจากการขาดการออกกำลังกายหรือการมีกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอ (Global Movement in Physical Activity)
- ๒) มีองค์กรสากลที่พร้อมสนับสนุนทั้งทางเทคนิค วิชาการ และกระบวนการพัฒนาศักยภาพในระดับภูมิภาค และระดับประเทศ เช่น WHO, CDC และองค์กรวิชาชีพเฉพาะในระดับสากลอีกจำนวนมาก
- ๓) มีกระแสสังคมด้านการสร้างเสริมสุขภาพในประเทศสูงขึ้น
- ๔) มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับการมีพฤติกรรมออกกำลังกายและกีฬาในลักษณะที่เป็นกิจกรรมเพื่อนันทนาการในชีวิตยามว่าง อย่างเพียงพอทั่วประเทศ
- ๕) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีนโยบายสนับสนุนกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาเพื่อสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ
- ๖) องค์กรภาคเอกชนขนาดใหญ่บางส่วนมีความสนใจสนับสนุนกิจกรรมออกกำลังกาย/กีฬา โดยถือเป็นความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility : CSR)

ข้อจำกัด

- ๑) ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจ ถึงปัญหาและความรุนแรงของปัญหาสุขภาพ โดยเฉพาะโรคเรื้อรังที่เป็นผลมาจากการขาดการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างเพียงพอ
- ๒) องค์กรทางการศึกษาไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมการออกกำลังกาย/กีฬาที่เป็นความจำเป็นสำหรับเด็กและเยาวชน

๓) ในสังคมเมืองขาดโครงสร้างพื้นฐาน ที่เอื้อต่อการออกกำลังกาย หรือการเล่นกีฬาสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ

๔) บุคลากรในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพลศึกษา ยังขาดองค์ความรู้เชิงกระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมกีฬาขั้นพื้นฐานและกีฬามวลชน มีความเข้าใจว่ากีฬาต้องแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศเท่านั้น

๔. ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เป้าหมาย “ใน ๑๐ ปีจากนี้ คนไทยมากกว่าร้อยละ ๖๐ จะออกกำลังกาย โดยอาศัยการกีฬาและนันทนาการเป็นเครื่องมือ”

เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ดังกล่าว คณะทำงานการกีฬาและนันทนาการ ได้ประมวลผลวิเคราะห์ และสรุปผล การดำเนินงานการขับเคลื่อนการพัฒนาการกีฬามวลชนและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เพื่อสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนทุกกลุ่มวัย โดยมีเป้าหมายปลายทาง คือ การลดปัญหาสุขภาพอันเกิดจากการขาดออกกำลังกาย ได้แก่ โรคอ้วน เบาหวาน ความดันโลหิตสูง หัวใจ และหลอดเลือดในสมอง ทั้งนี้ได้ระดมความคิดเห็นของ ผู้แทนองค์กร หน่วยงาน ประชาชน หลากหลายภาคส่วน ทั้ง ๔ ภูมิภาค รวมถึงผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้มีประสบการณ์ ได้สรุปเป็นความเห็นและข้อเสนอแนะเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

๔.๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๔.๑.๑ ด้านการพลศึกษา

๑) รัฐบาลต้องกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ ให้ทุกคนในชาติมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและมีจิตใจดี โดยใช้กีฬาและนันทนาการเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน

๒) รัฐบาลต้องส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจด้านการกีฬาและนันทนาการ โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เพราะผลจากการส่งเสริมและสนับสนุนดังกล่าว นั้น จะนำไปสู่การพัฒนาด้านอารมณ สันคม ฝึกทักษะและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

๓) รัฐบาลต้องเพิ่มบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ เช่น ครูพลศึกษา ผู้นำกีฬาและนันทนาการ ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางอย่างแท้จริง เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้สามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้มาตรฐานแก่เยาวชนและประชาชน อันจะก่อให้เกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อีกมิติหนึ่ง

๔.๑.๒ ด้านการกีฬา

๑) รัฐบาลต้องกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยใช้การกีฬาและนันทนาการขับเคลื่อนสังคม รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมผ่านสื่อทุกประเภทเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกภาคส่วนของสังคม

๒) รัฐบาลต้องกำหนดเป็นนโยบายหลักให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา กระทรวงศึกษา กระทรวงสาธารณสุข ส่วนราชการ จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมและสนับสนุนกีฬาและ

นันทนาการอย่างจริงจัง โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดเป็นข้อบังคับหรือเทศบัญญัติของท้องถิ่นในการสนับสนุนกีฬามวลชนและการออกกำลังกายของประชาชนในพื้นที่ พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดเพื่อสามารถติดตามและประเมินผลความสำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓) รัฐบาลต้องส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม ทั้งในมิติชนิดกีฬา พื้นที่ ทั้งในส่วนกลางส่วนภูมิภาค อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เนื่องจากเป็นช่องทางที่เชื่อมต่อการพัฒนาจากระดับพื้นฐานมวลชน ให้สูงขึ้นต่อไป

๔) รัฐบาลต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนากีฬาอาชีพ อย่างจริงจัง เพราะโลกในปัจจุบันและอนาคต ได้มีวิวัฒนาการในการพัฒนาส่งเสริมกิจกรรม กีฬาและนันทนาการจนถึงระดับอาชีพ บุคลากรที่เกี่ยวข้องรวมทั้งอุตสาหกรรมหลายชนิด ต่างได้รับประโยชน์อย่างมหาศาลต่อกิจกรรมกีฬาอาชีพ ทั้งในด้านรายได้ ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและเกียรติภูมิชื่อเสียงของแต่ละประเทศ

๕) รัฐบาลต้องสร้างและส่งเสริมบุคลากรรุ่นใหม่ให้มีจิตสำนึก มีคุณธรรมและจริยธรรม มีน้ำใจนักกีฬาจนเป็นวิถีชีวิต โดยใช้กีฬาและนันทนาการเป็นเครื่องมือสามารถปฏิบัติได้อย่างยั่งยืน

๖) รัฐบาลต้องกำหนดให้ศาสตร์ด้านการกีฬาและนันทนาการ เป็นศาสตร์แห่งการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม โดยกำหนดให้สถานศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และท้องถิ่น ชุมชนหันมาใส่ใจรณรงค์กิจกรรมดังกล่าวให้อยู่บนพื้นฐานของการมีคุณธรรมและจริยธรรม

๔.๑.๓ ด้านนันทนาการ

รัฐบาลต้องให้การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชากรทุกระดับ รวมถึงผู้สูงอายุ ให้เป็นประชากรที่มีคุณค่าของประเทศ โดยการพัฒนาทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิตอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ให้ได้รับการดูแล ด้านสุขภาพ และสมรรถภาพให้สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้เป็นอย่างดี

๔.๑.๔ ด้านสังคม

๑) รัฐบาลต้องกำหนดให้มีแผนพัฒนากีฬาและนันทนาการระดับชาติ โดยผนวกประเด็นการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ไว้ในทุกกิจกรรมของแผนฯ

๒) รัฐบาลต้องลงทุนในกิจกรรมการกีฬาและนันทนาการสำหรับประชาชนทุกเพศ ทุกวัยและทุกกลุ่มให้สามารถเข้าถึงหรือมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อใช้กิจกรรมที่มีประโยชน์นี้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัวและสังคมให้เป็นสังคมที่เข้มแข็งและสร้างจิตสำนึก ให้เห็นถึงความสำคัญของการพลศึกษา กีฬาและนันทนาการเพื่อสร้างสังคมให้วีรคุณธรรม จริยธรรม อย่างแท้จริง

๓) รัฐบาลต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคธุรกิจเอกชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน การลงทุนในกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ โดยรัฐให้การส่งเสริมเอกชนเหล่านี้เป็นกรณีพิเศษ เช่น มาตรการทางภาษี เป็นต้น

๔.๑.๕ ด้านโครงสร้างการจัดการ

- ๑) รัฐบาลต้องกำหนดให้มีหน่วยงานตรวจสอบติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ด้านกิจกรรม กีฬาและนันทนาการ ของทุกหน่วยงานให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ให้มีประสิทธิผลและมีความโปร่งใสตรวจสอบได้อย่างแท้จริง
- ๒) รัฐบาลต้องมีมาตรการในการตรวจสอบติดตามโรงเรียนและสถาบันทางการศึกษา ให้ความสำคัญและดำเนินกิจกรรมกีฬาและนันทนาการให้ทุกคนมีโอกาสนในการพัฒนานั้นในกิจกรรมกีฬาและนันทนาการอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

๔.๒ ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการ

๔.๒.๑ การผลักดันระดับยุทธศาสตร์

- ๑) รัฐบาลต้องผลักดันให้แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ.๒๕๕๕ -๒๕๕๙ ที่กำลังจะประกาศใช้) สามารถขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจัง
- ๒) รัฐบาลต้องกำหนดให้การกีฬาเป็นหนึ่งในนโยบายหลักของแต่ละจังหวัด
- ๓) รัฐบาลต้องบรรจุหลักสูตรด้านการ กีฬาและนันทนาการในการเรียน การสอนทุกระดับอย่างเพียงพอ เพื่อเป็นการมุ่งสร้างให้เยาวชน ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย มีสุขภาพ ร่างกายและจิตใจที่ดี มีความฉลาดทางอารมณ์อันเป็นการสร้างเสริมความคิดที่สร้างสรรค์และ ทำให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้ผ่อนคลายในภาวะการณ์ที่เต็มไปด้วยความตึงเครียดของสังคม ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ
- ๔) รัฐบาลต้องมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องจัดสรร บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้าน กีฬาและ นันทนาการ อย่างเต็มที่และเพียงพอเพื่อให้ศาสตร์ดังกล่าวได้รับการพัฒนาและได้รับการเผยแพร่ ให้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตอีกมิติหนึ่งอย่างชัดเจน

๔.๒.๒ ระดับปฏิบัติการ

- ๑) รัฐบาลต้องจัดให้มีคณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติ เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการกำกับ ดูแลและสนับสนุนการปฏิบัติงานตามแผนอย่างมี ประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบและ สัดส่วนของคณะกรรมการฯ ไม่มากเพื่อให้เกิดความคล่องตัว ในการปฏิบัติงานและมีภารกิจครอบคลุมถึงท้องถิ่น
- ๒) รัฐบาลต้องผลักดันให้การเล่นกีฬา การออกกำลังกายและ นันทนาการ กลายเป็นวิถีชีวิตประจำวันของประชาชนทุกระดับ โดยมีหน่วยงานระดับนโยบายและ ระดับปฏิบัติการรองรับด้านแผนงาน โครงการและงบประมาณเชิงบูรณาการอย่างต่อเนื่องที่เป็นไป ในทิศทางเดียวกัน
- ๓) รัฐบาลต้องจัดให้มีและเพิ่มศักยภาพของสถาบันพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษา ระบบการฝึกซ้อมและการผลิตนักกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการ โดยพัฒนา องค์ความรู้ การวิจัยและการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการกีฬา เพื่อ สนับสนุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของนักกีฬา

๔) รัฐบาลต้องเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักด้านการกีฬา ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคี เครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยพัฒนาระบบการบริหารจัดการการกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการแบบบูรณาการในทุกระดับและพัฒนาองค์ความรู้ การบริหารจัดการการกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการ รวมทั้งจัดทำระบบฐานข้อมูลด้านการกีฬาและออกกำลังกายที่ครอบคลุมน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน

๕) รัฐบาลต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์กีฬา เพื่อสนับสนุนการเล่นกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการ โดยการกำหนดมาตรฐาน พัฒนาปรับปรุง บำรุงรักษา เพิ่มมูลค่าโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่และสนับสนุนให้มีโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์กีฬา จัดสถานที่ออกกำลังกายให้ทั่วถึงและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนและส่งเสริมการออกกำลังกายและนันทนาการในระดับมาตรฐานสากล

๖) รัฐบาลต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถเข้ามาลงทุนในธุรกิจด้านกีฬาเพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาให้ขยายตัวและก้าวหน้ายิ่งขึ้น

๗) รัฐบาลต้องจัดให้มีการพัฒนาการกีฬาและนันทนาการอย่างครอบคลุมต่อเนื่องเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์จังหวัด ท้องถิ่นและมียุทธศาสตร์พัฒนาการกีฬาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีศูนย์การท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการจังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในการประสานการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

๘) รัฐบาลต้องพัฒนาการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการให้องค์ความรู้ด้านการกีฬาและส่งเสริมให้มีอาสาสมัครการกีฬาระดับตำบล

๙) รัฐบาลต้องจัดให้มีผู้นำกิจกรรมการออกกำลังกายในท้องถิ่นชุมชน เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กร ชุมชนและเครือข่ายการกีฬา พร้อมให้องค์ความรู้ด้าน การเล่นกีฬา การดูกีฬาและการสร้างวัฒนธรรมการเล่นกีฬาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต

๑๐) รัฐบาลต้องจัดให้มีมหาวิทยาลัยกีฬาแห่งชาติกระจายตัวไปทุกภูมิภาคเพื่อรองรับการขยายตัวด้านการกีฬาและนันทนาการของชาติ

๑๑) รัฐบาลต้องจัดให้มีศูนย์กีฬาและนันทนาการอย่างครบวงจรทั่วทุกภูมิภาค

.....